1872, 31. gr., staðfestist hjermeð framanskrifuð endurskoðuð samþykkt um stjórn bæjarmálefna í Reykjavík. 70 1. ágúst.

Reykjavík 1. ágúst 1902.

Landshöfðinginn yfir Íslandi.

Magnús Stephensen.

Jón Magnússon.

Reglugjörð 71 12. júlí

um

kirkjugarða.

Samkvæmt 8. gr. í lögum um kirkjugarða frá 8. nóvember 1901 er þessi reglugjörð sett.

1. grein.

Í hverri kirkjusókn skal vera vígður grafreitur eða kirkjugarður á hentugum stað við kirkjuna eða svo nálægt henni, sem við verður komið, til greftrunar sóknarmönnum og þeim mönnum öðrum, sem þar ber að jarða.

Sje grafreitur töluvert langt frá kirkju, skal þar vera líkhús, eða að minnsta kosti klukka sæmileg með umbúnaði til líkhringingar.

2. grein.

Grafreitur er friðhelgur, svo og legstaðir þeirra manna, sem þar eru jarðsettir. — Má þar engan hávaða gjöra, skemmtanir halda eða neitt það láta fram fara, sem raskar grafarfriðnum og er ótilhlýðilegt á slíkum friðhelgum stað.

3. grein.

Kirkjugarðar skulu vera vandlega umgirtir með hæfilegri girðingu, sem gripheld sje bæði sumar og vetur, og með umbúnaði í sáluhliði svo sem prófastur telur fullnægjandi. Þeir skulu vera svo reglulegir að lögun, sem við verður komið.

Umráðandi kirkjugarðs má slá hann, þó með varúð og hlífðarsemi, en alls eigi beita hann skepnum nje hleypa þeim þar inn á neinum tíma árs.

4. grein.

Þá er nýjan kirkjugarð þarf upp að taka eða auka við grafreit, skal fá vottorð hjeraðslæknis um, að ekki stafi sóttnæmi af kirkjugarðinum, og leita því næst biskupssamþykkis og vígja grafreitinn um leið og lík er þar jarðað í fyrsta sinn. En áður en farið er að nota hann, skal, ef við þarf, laga reitinn, sljetta hann eða hækka upp, svo að hann verði vel hæfur til greftrunar.

Að kirkjugarði skal liggja greiður vegur, braut eða sæmileg gangstjett, svo að tálmalaust sje að færa lík þangað til greptrunar.

71 5. grein.

12. júlí. Grafir í nýjum kirkjugörðum, og í gömlum, þar sem ástæður leyfa, skulu teknar í reglulegum röðum, með beinum og hæfilega breiðum gangstígum milli raðanna, svo að lík verði borin án þess að ganga yfir leiði eða skemma legstaði. Á milli grafanna skal eigi vera meira bil en nauðsyn krefur.

Gangstígar skulu eftir ákvæðum sóknarnefndar reglulega afmarkaðir þegar frá upphafi um allan grafreitinn, svo og nauðsynlegir þverstígar, til þess að gott skipulag geti orðið á legstöðunum og grafarstæðin verði notuð með hæfilegum sparnaði.

Engin má gröf taka í kirkjugarði án leyfis kirkjuhaldara, og eigi annarsstaðar en þar, sem til er vísað af rjettum umráðanda. Sá er eigi vill hlíða hans ákvæði, má skjóta málinu undir úrskurð prests og sóknarnefndar; í Reykjavík til yfirkirkjuráðanda.

Ekkert lík má grafa innan kirkju.

Líkkistur má alls eigi brjóta.

6. grein.

Nú æskir einhver að fá útmældan grafreit til legstaða handa sjer og ættmönnum sínum, og skal það heimilt látið, að svo miklu leyti sem sóknarnefnd þykir ástæður leyfa. Má krefjast þess, að hlutaðeigandi girði þegar reitinn tilhlýðilega og haldi girðingunni við. Skal legstaðareigandi fá hjá kirkjuhaldara löglegt heimildarskjal fyrir legstaðnum, en kirkjustólnum skal fylgja skrá yfir útmælda legstaði.

Áskilja má árlega þóknun í sjóð kirkjunnar fyrir að hafa útmældan og umgirtan grafreit. Þar með talið að selja legsteina eða önnur varanleg minningarmerki á leiði, eftir nánara ákvæði biskups í hverju einstöku tilfelli.

7. grein.

Yfir hvern nýjan kirkjugarð eða viðbót við kirkjugarð skal, ef sóknarmenn eru 1000 að tölu eða fleiri, gjöra einfaldan uppdrátt, með ámörkuðum aðalgangstígum og öðrum stígum. Skal uppdrátturinn límdur á spjald eða ljereft og vera í vörzlu kirkjuhaldara og heyra kirkjunni til. Jafnótt og grafið er, skulu leiðin mörkuð á uppdráttinn og tölusett, með tilgreindu nafni hins jarðaða og greftrunardegi á legstaðaskrá, sem fylgir uppdrættinum. Mælikvarði uppdráttarins sje eigi minni en svo, að hálfur þumlungur svari til hvers faðms í kirkjugarðinum.

8. grein.

Grafir skulu vera svo djúpar, ef við verður komið sökum landslags, að fullar 2 álnir séu frá yfirborði kistunnar upp á barm grafarinnar. Verði eigi grafið svo djúpt, skal leiðið hlaðið upp sem því svarar, er til vantar, nema leyfi héraðslæknis komi til að því megi sleppa.

Skyldur er sá, sem gröf lætur taka, til þess að ganga hreinlega frá legstaðnum og færa burtu grjót og annað, sem komið kann að hafa upp úr gröfinni, sje það eigi látið ofan í hana aftur. Nú er það vanrækt og kirkjuhaldari hefir tvívegis árangurslaust vandað um við hlutaðeiganda, og er honum þá rjett

að láta laga það sem með þarf á kostnað hans, og má taka gjaldið lögtaki hálfum mánuði eftir að þess hefir verið reglulega krafizt. 71 12. júlí

9. grein.

Til notkunar við greftranir skulu í hverjum kirkjugarði vera til graftól, á kostnað kirkjunnar, eftir þörfum, svo sem skóflur, járnkarl eða klakahögg, grafarstigi, prestaspaði og bönd til að hleypa kistunni niður með.

10. grein.

Kirkjuhaldara er skylt að halda kirkjugarðinum yfir höfuð hreinlegum og þokkalegum, en um hina einstöku legstaði og leiði ber hlutaðeigendum að hirða sómasamlega undir umsjón hans.

Kirkjuhaldari skal sjá um, að vel sje farið með legstaði framliðinna og minningarmörk þau, sem þar eru sett, svo sem legsteina, grindur, blóm og runna, sem þar eru gróðursettir legstöðunum til prýðis, og má ekkert slíkt burtu taka eða úr stað færa móti vilja rjettra hlutaðeigenda, svo lengi sem því er sæmilega viðhaldið. En vanræki hlutaðeigendur það, og sjeu nefnd mannvirki mikið brotin eða fúin, og sje ei úr bætt, þegar aðvart er gjört um það, er heimilt að flytja þau burt úr garðinum og selja, kirkjunni til hagnaðar, svo framarlega sem enginn leiðir sig að þeim á hæfilegum fresti.

Með merkilega og forna legsteina, sem liggja undir skemmdum af einhverjum orsökum, en engin hirðir um, skal svo fara, sem segir í lögum um kirkjugarða frá 8. nóvember 1901, 7. gr.

Að hafa legsteina í gangstjettir, veggjarhleðslu eða til annarar þess háttar notkunar er með öllu bannað.

11. grein.

Prófastar skulu á kirkjuskoðunarferðum sínum og við önnur tækifæri líta eftir því, að kirkjugarðar sjeu tilhlýðilega umgirtir og vel hirtir og að rækilega sje farið eptir ákvæðum laganna um kirkjugarða frá 8. nóvember 1901 og reglugjörðar þessarar.

Reglugjörðin þannig samin af undirskrifuðum biskupi og samþykkt af synodus 28. júní 1902.

Íslands biskupsdæmi, Reykjavík 12. júlí 1902.

Hallgr. Sveinsson.

Samkvæmt 8. gr. laga nr. 39 frá 8. nóvember 1901, um kirkjugarða og viðhald þeirra, er framanrituð reglugjörð hjer með staðfest.

Reykjavík, 16. ágúst 1902.

Landshöfðinginn yfir Íslandi.

Magnús Stephensen.

Jón Magnússon.